

CUIB PENTRU ORAȘE BINE TEMPERATE.

Lecții de zbor prin naturalul mediului construit.

CLAUDIA PAMFIL

Asociația De-a arhitectura



Din punctul de vedere-al copacilor,
soarele-i o dungă de căldură,
oamenii – o emoție copleșitoare...
Ei sunt niște fructe plimbătoare
ale unui pom cu mult mai mare!

Din punctul de vedere-al pietrelor,
soarele-i o piatră căzătoare,
oamenii-s o lină apăsare...
Sunt mișcare-adaugată la mișcare
și lumina ce-o zărești, din soare!

Din punctul de vedere-al aerului,
soarele-i un aer plin de păsări,
aripă în aripă zbătând.
Oamenii sunt păsări nemaîntâlnite,
cu aripi crescute înlăuntru,
care bat plutind, planând,
într-un aer mai curat – care e gândul!

Nichita Stănescu, Laudă omului, din volumul
«O viziune a sentimentelor» / *Praise to
the Man, from the volume «A Vision of
Feelings»*, 1964

Ca arhitect creator, naturalul ar putea să însemne să surprinzi punctele de vedere ale altora, să încerci să înțelegi viața în ipostazele ei – nuanțe și detalii – și, mai ales să materializezi binele dorit ca parte a unui bine mai mare – cel alăturat construit, cel din peisaj, cel social din comunitate, cel domestic din familie și cel din sistemul atât de complex și atât de sensibil schimbător al unui oraș. Poate nici nu înseamnă să anticipezi, ci doar să ascuți și să respecti. Să știi să ascuți și să-i ghidezi pe cei care au nevoie de serviciile tale, astfel încât aripile lor interioare să se elibereze, ajutându-i să-și materializeze zborul alături de alții. Spațiul antropocentric nu «afectează natura», ci cuibărește aceste «păsări nemaîntâlnite» văzute de Nichita. Mediul construit este acest cuib în care creștem și prin care ne relaționăm cu mediul natural, așa cum fac și alte vietăți – este un loc protejat, un loc de inițiere, un acasă atât de intim și totuși atât de părtaș la tot ce este în jur.

Naturalul nu face schimburi comerciale, nu tranzacționează un bine pentru un altul, ci relaționează, se adaptează, evoluează și mereu creează. Și poate asta, credem noi, pentru că este într-un proces continuu de învățare. Iar cercul virtuos se naște din faptul că acest proces continuu de învățare creează natură-natural-binefacere la rândul lui – un spațiu al dăruitului mereu proaspăt și inovator.

Un astfel de spațiu și-a propus să fie și expoziția «Case Ciripite» dezvoltată de Asociația *De-a arhitectura* și găzduită de galeria Galateca, un demers de învățare în sine, de relaționare la natural, la viața păsărilor și deopotrivă la viața materialelor și a formelor, dar și un demers care sprijină învățarea într-un sens mai larg – un cadru pentru dăruire. Expoziția a fost o etapă a unui proces de educație prin creație și creație pentru educație care a reunit arhitecți dornici să inoveze pentru beneficiarii zburători – păsările, dar și companii dornice să ofere recunoaștere creațiilor arhitecților și să sprijine educația pentru mediul construit, dorințe aduse împreună de către Asociația *De-a arhitectura* și îndreptate către elevii din școlile primare unde asociația desfășoară programe educaționale inovative ce cultivă respectul pentru naturalul antropocentric.

Ca arhitect, înveți încă din atelierul școlii că trebuie să îți cont, în procesul proiectării, de beneficiar (cu stilul său de viață și gândurile sale – aripile interioare!), de context, de funcționalitate și eficiență. Ești obișnuit cu acest proces, te identificezi cu el și încerci să jonglezi între multele oportunități și restricții. Dar cum procedezi când beneficiarul este o pasăre, când nu o poți întreba ce își dorește și ce îi priește, și când nu ai măcar ca hobby ornitologia? Înveți, ascuți, respecti!

Acesta a fost procesul mental prin care au trecut cei 16 arhitecți invitați de Asociația *De-a arhitectura* să creeze câte o căsuță a păsărelelor, pentru Expoziția de creație și fundraising «Case Ciripite», ediția a II-a. Scopul principal al acestei expoziții este acela de a arăta publicului nespécialist procesul care stă la baza creației în arhitectură, cum evoluează ideea în prototip, trecând prin mai multe etape ale creației. Am vrut să arătăm și cum, de la aceeași temă de proiectare și același respect pentru beneficiar și natură, rezultă idei atât de inedite, cum stilul arhitectului creator se reflectă în creația lui. Al doilea scop al acestei expoziții este acela de a crea un mecanism de *fundraising* care să permită Asociației *De-a arhitectura* să ofere asistență școlilor din sistemul public în derularea cursurilor privind mediul construit. Așadar, sponsorii care au cumpărat câte o căsuță pentru păsărele, arhitecții creatori de căsuțe, cei 150 de arhitecți care fac voluntariat și predau cursurile *De-a Arhitectura* în școli, precum și membrii Asociației *De-a arhitectura* ce gestionează acest proces educativ își unesc forțele pentru a cultiva celor aproximativ 2.800 de elevi din 104 clase din țară aptitudini de observație, percepție și analiză a mediului construit, cultura vizuală, capacitatea de interpretare și simțul critic, pentru a le îmbunătăți capacitatea de abstractizare, dar și aceea de relaționare personală cu localitatea lor și de responsabilizare prin conștientizarea apartenenței la aceasta – lecții pentru contribuțiile viitorilor cetățeni la crearea unor orașe «bine temperate».

Din aprilie 2016, căsuțele create vor fi amplasate în Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA din Sibiu pentru a fi locuite, transformate în cuiburi, de păsările locului: măcăleandru, codroș de pădure, codobatură, mierlă, coțofană, guguștiuc. Inițiativa este sprijinită de Societatea Ornitologică Română (SOR) care a oferit informații despre aceste păsărele beneficiari, pentru ca într-un final aceste căsuțe să ajungă în mediul natural și să fie folosite cu adevărat. Fiecare căsuță astfel amplasată va fi în continuare un prilej de învățare și descoperire pentru vizitatorii locului, fiind însoțită de informații despre arhitectul care a realizat căsuța, conceptul din spatele produsului final, dar și informații despre compania care a cumpărat creația.

NEST FOR WELL-TEMPERED CITIES.

Flying lessons through the artlessness of the built environment.

As an architect that designs projects, the natural might mean to capture the views of others, to try to understand life with its options – shades and details – and especially to materialize the desired good as part of a greater good – the built one near us, the one in the landscape, the social one in the community, the domestic one in the family, and the one in the ever so complex and visibly changing system of a city. It may not even mean to anticipate, but only to listen and respect. To know how to listen to and guide those who need your services so that their inner wings become free by helping them materialize their wish to fly close to others. Manmade space does not «alter nature», but becomes nest for Nichita's «miraculous birds». The built environment is this nest we grow in, and through which we relate to the natural environment, as other living beings do – it is an open protected place, a place of initiation, a home so intimate, and yet so connected to everything around us.

The natural doesn't trade one good for another, it relates and adapts, evolves and always creates. And that might be because it is in a continuous learning process. And the virtuous circle rises from the fact that this continuous learning process creates nature-natural-benevolence in its turn – an always fresh and innovative space of the given.

The exhibition «Chirped Houses», organized by Asociația De-a arhitectura and hosted by Galateca gallery, aimed to be such a place, an impulse for learning, for relating to the natural, to the life of birds, to materials and shapes alike, and an intervention that supports learning in a wider sense – a framework for giving. The exhibition was a step in a process of educating by creating and creating by educating, that brought together architects eager to innovate for the flying beneficiaries – birds, and also companies willing to offer recognition for the works of the architects and support education in respect to the built environment, wishes that were brought together by the Asociația De-a arhitectura association and aimed at children from primary schools, where the association carries out its educational programs that cultivate respect for the manmade natural.

As an architect, you learn as early as faculty workshops that in the process of design you must take into account the beneficiary (his way of life and his thoughts – his inner wings!), the context, functionalities and efficiency. You are familiar with this process, you identify with it and you try to juggle between the many opportunities and restrictions. But what do you do when your beneficiary is a bird that you can't ask what its wishes are or what is suitable for it, when ornithology isn't even your hobby? Learn, listen, respect!

This was the psychological process of 16 architects invited by De-a arhitectura association to create each a house for birds, for the exhibiton and fundraising of the second edition of «Chirped Houses». The main purpose of this exhibition is to show the unfamiliar public the process that underpins creation in architecture, how the idea of prototype evolves, passing through several stages of design. We wanted to illustrate how, from the same design subject and respect for the beneficiary and nature, ideas appear, how the architect's creative style is reflected in his work. The second purpose of this exhibition is to create a fundraising mechanism allowing De-a arhitectura association to offer guidance in public schools by means of their courses on built environment. So the sponsors who acquired a bird house, the architects who designed the houses, the 150 architects who volunteer to teach the courses proposed by De-a arhitectura in schools, as well as the members of De-a arhitectura association, who manage this educational process, unite their forces to cultivate in the 2,800 school children in 104 classes throughout the country, the skills of observation, perception and analysis of the built environment, visual culture, the ability to interpret and critical thinking, in order to improve their ability for abstraction, but also their ability to personally relate to their communities and responsibilities by becoming aware of their belonging to it – lessons for the contributions of future citizens to the creation of «well-tempered» cities.

From April 2016, the small houses will be placed in the ASTRA Museum of Traditional Culture in Sibiu to be inhabited, turned into nests, by the local birds: robins, redstarts, wagtails, blackbirds, magpies, pigeons. The initiative is supported by the Romanian Ornithological Society (ROS), which provided information about these bird clients, with the hope that these houses will be placed in a natural environment and truly be used. Each house placed so will still be an opportunity for learning and discovery for site visitors, as it will be accompanied by information about the architect who designed it, the concept behind the final product, as well as about the company who purchased the product. The architects were inspired by nature, by its subtle mechanism of survival, its mathematics, logics and beauty, and created an architecture of nature, for nature. Some houses use natural materials, or on the contrary, recycled artificial



Arhitecții participanți sunt /
The participating architects are: SHIFT A+U, ABRUPTARHITECTURA, COOPLAN, UNU LA UNU, ADNBA, DSBA, A. PLAN, CRAFT'R, LAMA, ASTIL, STUDIO 10M, BOGDAN & VAN BROECK, EXHIBIT, LUCIAN CĂLUGĂRESCU, RAUM și / and VITAMIN ARCHITECTS.

Căsuțele chirpitoare au fost achiziționate / The chirping birdhouses have been acquired by: ING, OAR, UAR, FPSE, SINIAT, CA IMMO, VELUX, DURAZIV, RUUKKI, CERESIT, VERANDA, GREENTEK, STAR EAST PET, MAGIC HOLIDAY, SIMBIO, GALATECA.



Vogelhaus, Exhibit arhitectura ↑
Cocon / Cocoon, Bogdan & van Broeck →

Arhitecții creatori s-au inspirat din natură, din mecanismul ei subtil de supraviețuire, din matematica, logica și frumusețea naturii, creând o arhitectură a naturii, pentru natură. Unele căsuțe folosesc materiale naturale, sau dimpotrivă, materiale artificiale reciclate ori reinterpretate. Unele căsuțe sunt mai discrete, unele sunt mai strălucitoare, fiecare cu frumusețea și povestea ei, dar toate cu dragostea pentru micile voci ale naturii.

...«Păsările își caută locul ideal pentru a-și construi cuibul și, adesea, acestea își aleg un loc existent care să le protejeze, o scorbura, o streășină, o gaură, un înăuntru. Am gândit căsuța modelând un interior, un pântec, un înăuntru care prin forma lui naturală să conțină și să protejeze.» – Căsuța «Cocon» realizată de Bogdan & Van Broeck Architects și achiziționată de GreenTek; ...«Din dorința de a nu încerca să imităm un produs pe care natura îl realizează mai bine, volumul se înscrie în laturile paralelipipedice datorită nuanței antropologice a cuibului. Ideea de cuib este redusă la esență, materie organică și liant. Neavând capacitatea de a simula liantul natural și dibăcia pe care păsările o folosesc pentru a construi adăpostul, volumul propus se înalță pe verticală pentru a fi o țesere îndeajuns de densă pentru a asigura protecția față de ploaie, iar interiorul de tip cuvă asigură protecția față de vânt. Vânturelul este candidatul ideal pentru un asemenea tip de cuib deoarece acesta se poate adapta și chiar preferă un adăpost dat.» – Căsuța de păsărele «Vogelhaus» realizată de EXHIBIT arhitectura și achiziționată de STAR EAST PET – Preforms producer; ...«Asociez pajiștile înflorite cu iarba înaltă și flori de câmp cu păsările mici – nu știu de ce asociez cuibul pentru păsărele cu colibrii ce «stau pe loc în aer» în fața florilor pline de polen – nu știu de ce am făcut un «cuib pentru păsărele într-o floare» – nu știu de ce» – «Corola» realizată de DSBA și achiziționată de CA IMMO... sunt doar unele din cuvintele ce au însoțit creațiile celor care au participat în acest proces darnic.

Credem că procesul de creație este natură în sine și are puterea să inspire, iar arhitectura să facă lumea construită mai bună. De aceea am propus acest proces care aduce la un loc inspirația, creația, arhitectura, natura și educația. Pentru o continuă învățare, cu respect și dăruire.

În exercitarea poeziei e ceva care se poate învăța și ceva ce nu se poate învăța. Aripa o ai sau nu o ai. Poți să zbori sau să nu zbori cu ea. Depinde de aer, de înălțime, de alizeu sau de crivăț. Rare, păsările zburând pe ploaie și încă și mai rare cele care zboară noaptea. Aripa este forma natvții.

Aripa nu poate fi învățată, însă roata poate fi învățată. Îngereasca o știi sau n-o știi, lumea se învață.

Nichita Stănescu, Respirări, 1982



Gură-cască / Gull, Abruptarhitectura ←
 Casa dintr-un lemn / One-wood
 House, ADNBA ↑

or reinterpreted materials. Some houses are more discreet, others stand out more, each has its own beauty and story, but all have love for the small voices of nature.

... «Birds search for an ideal place to build their nest and often they choose an existing place to protect them, like a hollow, a cornice, a hole, an inside. I designed the house modeling it on an inside, a womb, an inside that by its natural shape would contain and protect.» («Cocoon» House designed by Bogdan & Van Broeck Architects and acquired by GreenTek); «Our wish was to try not to imitate a thing nature does better, so the volume has a parallelepipedic shape, due to the anthropological aspect of the nest. The idea of the nest is reduced to its essence, organic matter and binder. Not having the possibility to simulate the natural binder and the craftsmanship the birds show in building their nests, our volume rises vertically as an interweaving, dense enough to protect against rain, and the shell-like interior protects against wind. The red-footed falcon is the ideal candidate for this type of nest, because it can adapt and even prefers a pre-existing nest.» («Vogelhaus» Bird House designed by EXHIBIT arhitectura and STAR EAST PET – Preforms producer); «I associate flowering meadows with tall grass and wild flowers with small birds – I don't know why I associate the bird nest with the hummingbirds that «stand still in the air» in front of flowers laden with pollen – I don't know why I made «a nest for birds in a flower» – I simply couldn't say why» («Corola» designed by DSBa and acquired by CAIMMO)... these are only a few of the words accompanying the works of those who participated in this generous project. We believe that the creative process is nature itself and that it has the power to inspire, while architecture has the power to make the built world better. This is why we suggested such a process that brings together inspiration, creation, architecture, nature and education. For a continuous learning experience, with respect and dedication.

In exerting poetry there is something that can be learnt and something that cannot. The wing is something you have or you don't have. You either can or cannot fly with it. Depending on the air, the height, the warm or cold winds. Rare are the birds that fly on rainy weather and even more rare those that fly at night. The wing is the natural shape of the wheel.

The wing cannot be learnt, while the wheel can be. You either know the angelic or not, while you can always learn the wordly.

Nichita Stănescu, *Respirări*, 1982